

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/362/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2613206465
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Čimo
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2613206465.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobkyne: Reality Bratislava, s.r.o., Bratislava, Údernícka 3, zast. advokátkou: Mgr. Mariola Gerháťová, Bratislava, Ferienčíkova 2, proti žalovaným: 1/ Z. N., nar. XX. J. XXXX, bytom N. XXX a 2/ L. N., nar. XX. P. XXXX, bytom tamtiež, o 2.000 eur, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Senica z 23. apríla 2014 č. k. 6C/49/2013-55 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa r u š í a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa na žalovaných domáhala zaplata 2.000 eur (okrem náhrady trov konania) ako odmeny za sprostredkovanie predaja ich nehnuteľnosti (rodinného domu) na základe ústnej zmluvy, v zmysle ktorej žalobkyňa nehnuteľnosť ponúkala na predaj, avšak žalovaní zmluvu so záujemkyňou o kúpu uzavreli bez vedomia žalobkyne (v snahe vyhnúť sa zaplata sprostredkovateľskej odmeny). Žalovaným tiež nepriznal náhradu trov konania. Právne rozhodnutie odôvodnil ust. §§ 774 - 777 O. z. (Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení); vecne potom prakticky záverom o neuzavretí účastníkmi žiadnej zmluvy o sprostredkovaní, resp. o neunesení žalobkyňou dôkazného bremena na opak, keď je síce pravdou, že žalobkyňa predaj rodinného domu žalovaných inzerovala na svojom internetovom portáli a žalovaní dom predali záujemkyni nájdenej maklérom žalobkyne, pri disponovaní so svojim vlastníctvom však neboli ničím obmedzení a chýbala tu vôľa na uzatvorenie sprostredkovateľskej zmluvy. Rozhodnutie o trovách konania potom odôvodnené bolo právne ust. § 142 ods. 1 O. s. p. (Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) a vecne úspechom žalovaných, ktorým ale v konaní trovy nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie len žalobkyňa s návrhom na jeho zmenu plným vyhovením žalobe (s alternatívnou požiadavkou na zrušenie rozsudku a vrátenie veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie). Urobila tak s praktickým podržaním si svojej skoršej argumentácie, vytýkajúc okresnému súdu vyvodenie z vykonaných dôkazov nesprávnych skutkových zistení a založenie rozhodnutia na nesprávnom právnom posúdení veci (odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O. s. p.). Zotrvála najmä na tom, že so žalovanými uzavrela zmluvu, ktorá nevyžadovala písomnú formu a na základe ktorej aj plnila ňou prevzatý záväzok, na čo by bez uzavretia zmluvy dôvod nemala, pričom súd prvého stupňa argumentoval aj rozporne, ak na jednej strane konštatoval neuzavretie zmluvy a na druhej strane sprostredkovanie predaja žalobkyňou.

Žalovaní navrhli napadnutý rozsudok zrejme potvrdiť, stotožňujúc sa s jeho dôvodmi a naznačujúc i možnosť oneskorenosti odvolania (?).

Odvolací súd prejednal podľa § 212 ods. 1 a ods. 2 písm. b/ O. s. p. v medziach odvolania celú vec (pretože rozhodnutie vo veci samej bolo napadnuté v celom rozsahu a od takéhoto rozhodnutia bolo závislým i rozhodnutie o trovách konania) a to podľa § 214 ods. 1 a contrario a ods. 2 O. s. p. bez

pojednávania, pretože tu síce šlo o vec samu, popri tom však nie aj o prípad potreby dopĺňania či opakovanie dokazovania, nešlo tu o konanie vo veci porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a pojednávanie odvolacieho súdu si nevyžadoval ani žiaden dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolaniu treba priznať úspech.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p. súd (odvolací) rozhodnutie (súdu prvého stupňa) zruší, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom; podľa písmena h/ rovnakého paragrafu, odseku i zákona potom rovnako postupuje, ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

K prvému zo zhora citovaných ustanovení základného predpisu civilného procesného práva Slovenskej republiky platí to, že vada konania v ňom vymedzená (a inak aj ďalšia vada podľa písmena g/ rovnakého ustanovenia spočívajúca v rozhodnutí vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom) je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces (inak práva zaručeného v podmienkach tuzemského právneho poriadku okrem zákonov i článkom 46 a nasledujúcimi Ústavy Slovenskej republiky, čiže ústavného zákona SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov a tiež článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, tohto inak uverejneného v prílohe oznámenia ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.). Tento záver patrí už k záverom ustálenej rozhodovacej praxe tunajšieho súdu (v uvedenej súv. por. napr. uznesenia Krajského súdu v Trnave z 30. júna 2008 č. k. 10Co/152/2008-37 alebo z 30. novembra 2010 sp. zn. 10Co/210/2010, prvé vo veci Okresného súdu Trnava sp. zn. 18C/173/2007 a druhé vo veci Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 10C/42/2008) a nadväzuje i na závery judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91), Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález z 12. mája 2004 sp. zn. I ÚS 226/03) a aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozsudok z 27. apríla 2006 sp. zn. 4 Cdo 171/2005), podstatou ktorých sú prakticky identické konštatovania - rozumej, že za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie treba považovať tiež nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu v podmienkach vnútroštátnej úpravy slovenského civilného procesu potom vymedzuje (na úrovni zákona) ustanovenie § 157 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca, prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil; dbá pritom aj na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Korektným a i ústavne konformným výkladom takéhoto ustanovenia pritom treba dospieť k záveru, že s už uvedenými požiadavkami je v rozpore nielen úplný či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia, ale napr. aj existencia extrémneho nesúladu medzi právnymi závermi súdu a jeho skutkovými zisteniami, resp. prípad, keď právne závery zo skutkových zistení v žiadnej novej interpretácii nevyplývajú a napokon i len všeobecné súhrnné zistenia, konštatovania alebo závery bez špecifikácie jednotlivých dôkazov, z ktorých mali byť tieto vyvedené. Ak povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu (ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami účastníka); porušením uvedeného práva účastníka konania na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma aj možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky s jeho dôvodmi) - v rámci využitia prípadných riadnych alebo tiež mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá sama osebe nielen dôvod odvolania podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p., ale zároveň i nevyhnutnosť rozhodnutia spôsobom predpokladaným takýmto ustanovením.

Popri práve uvedenom ďalším zo záverov konštantnej rozhodovacej praxe (judikatúry) tunajšieho odvolacieho súdu, na ktorom ani v tejto veci nevznikol dôvod nič meniť, je ten, že postihnutie konania v prvom stupni či výsledku takéhoto konania (rozhodnutia) vadou podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. je tu nielen vtedy, ak súd prvého stupňa nezistil dostatočne skutkový stav preto, že sa pri právnom posudzovaní veci (predloženej mu na rozhodnutie) obrazne vôbec netrafil (do ustanovenia zákona, dopadajúceho na predjednanú vec), ale i vtedy, ak inak správne zvolené ustanovenie nesprávne vyložil

(interpretoval), v oboch prípadoch za súčasného splnenia podmienky, že dôsledkom takejto interpretácie bola nesprávnosť či omyl v skutkových zisteniach, mylný záver o úplnosti alebo dostatočnosti podkladov pre takéto zistenia, resp. tiež týkajúci sa toho, čo z tvrdení sporiacich sa účastníkov možno a čo naopak nemožno považovať za preukázané (v tejto súv. por. napr. uznesenie Krajského súdu v Trnave z 19. novembra 2013 sp. zn. 10Co/188/2012, vydané vo veci Okresného súdu Dunajská Streda jeho sp. zn. 11C/46/2012). Stále preto treba trvať i na tom, že nemožno prisvedčiť niektorým názorom teórie i rozhodovacej praxe súdov, 1. preferujúcim (inak za cenu nekorektného narábania s pravidlami používania štátneho jazyka) nemäkčenú podobu slova „správne“ z ustanovenia, o ktoré tu ide, 2. Usilujúcim sa takto o výklad v prospech dostatočnosti nájdania (súdmi prvého stupňa) rozhodného práva (tu rozumej bez ohľadu na to, či toto bude aj akceptovateľným spôsobom použité) a 3. prakticky sa zasadzujúcim za povinnosť odvolacích súdov dokončiť konania (čiže prvostupňové rozhodnutia nerušiť, ale ich potvrdzovať alebo nanajvýš meniť) v prevažnej väčšine prípadov, teda aj vtedy, ak na podporu spôsobu rozhodnutia zvoleného v prvom stupni bola použitá pochybná či celkom scestná interpretácia právnych predpisov vzťahujúcich sa na súdenú vec.

O prípad zaťaženia napadnutého rozsudku oboma vyššie spomínanými vadami (a to najmä tou prvou) šlo potom podľa názoru odvolacieho súdu aj v prejednávanej veci.

Súd prvého stupňa totiž v uvádzanej súvislosti pochybil (procesne aj právne) predovšetkým tým, že v rámci vyhodnocovania výsledkov vykonaného dokazovania (v rámci odôvodnenia rozsudku) nevenoval náležitú pozornosť váhe jednotlivých dôkazov (z ktorých napriek zásade voľného hodnotenia dôkazov a nepredpísaniu zákonnej sily toho - ktorého dôkazu celkom prirodzene nižšiu mieru hodnovernosti museli požívať - vo všeobecnosti - výsluchy žalovaných, resp. prednesy konateľa žalobkyne, teda účastníkov konania oprávnených tvrdiť v záujme dosiahnutia pre nich priaznivého výsledku sporu prakticky beztretné čokoľvek, kým naopak priznanie podstatne vyššej miery hodnovernosti bolo namieste u výsluchov svedkov, vypovedajúcich pod hrozbou trestného stíhania za krivú výpoveď) a takto mu zjavne unikla i zhoda X. A. a Z. U. (oboch v odôvodnení rozsudku uvádzaných svedkov) na tom, čo z pohľadu udržateľnosti argumentácie snažiacej sa presvedčiť o nepreukázaní uzavretia zmluvy rozhodne nemohlo byť bez právneho významu a síce, že obaja svedkovia tu potvrdili prvotný vstup svedkyne zaujímajúcej napokon postavenie kupujúcej domu žalovaných do rokovaní s maklérom žalobkyne (potom, čo najskôr v tom čase ešte len budúca kupujúca našla ponuku na internete a následné kontaktovanie v takejto súvislosti práve makléra žalobkyne treba považovať za praktický dôkaz toho, že internetovou ponukou spomínanou svedkyňou nemohla byť - spomedzi viacerých možných, tú vlastnú žalovaných z toho nevynímajúc - práve tá žalobkynina). V prípade vyhodnocovania výsluchu svedka Z. U. potom na ujmu presvedčivosti úvahy o neuzavretí tzv. sprostredkovateľskej zmluvy bolo to, že tu okresný súd neuviedol de facto nič sponchybnujúce fakt uzrokovania žalovaných s podmienkami sprostredkovania oznámenými im maklérom žalobkyne (vrátane provízie tzv. realitnej kancelárie), ničím nevysvetlil to, ako sa bez uzavretia zmluvy mohla ponuka na predaj domu žalovaných ocitnúť na internetovej stránke žalobkyne (vrátane kontaktu na makléra celkom nepochybne reprezentujúceho túto účastníčku) a napokon tu vôbec nebolo sporným, že žalovaní v konečnom dôsledku kúpnu zmluvu uzavreli práve s X. A., ktorá najskôr kontaktovala makléra žalobkyne (a z doterajších podkladov v spise, ako aj obsahu odôvodnenia napadnutého rozsudku možno len dedukovať, že k „vynechaniu“ žalobkyne z procesu „finalizácie“ predaja došlo práve pre vytýčenie si neskoršou kupujúcou tzv. cenového stropu, ktorý nehodlala prekročiť a týmto podmienený spoločný záujem účastníkov kúpnej zmluvy na minimalizácii výdavkov, spôsobilých privodiť opak a v konečnom dôsledku zvyšujúcich ako riziko neuzavretia zmluvy, tak i riziko zníženia profitu žalovaných z predaja).

Súd prvého stupňa potom po právnej stránke nevenoval pozornosť ani tomu, že jednou z podstatných náležitostí sprostredkovateľskej zmluvy podľa § 774 O. z. citovaného (avšak nevyloženého) už v odôvodnení napadnutého rozsudku je záväzok záujemcu poskytnúť odmenu, ak bol výsledok dosiahnutý pričinením sprostredkovateľa.

Za takejto situácie úspech zvládnutia argumentácie o neuzavretí zmluvy, ale najmä o nedostatku nároku žalobkyne na požadovanú odmenu bol bezprostredne závislý od schopnosti presvedčiť o tom, že tu k výsledku (predstavovanému predajom rodinného domu žalovaných) došlo bez pričinenia sprostredkovateľa (celkom, pričom miera pričinenia tu z pohľadu práva nie je rozhodujúcou s jedinou výnimkou, kedy by záväzok sprostredkovateľa mal spočívať aj v samotnom vyhotovení zmluvy - kedy by však zároveň nastupovala i ďalšia otázka, ako je to so splniteľnosťou záväzku, ak ho svojim

počinaním zmarí ten, kto na tom môže mať záujem, čiže záujemca sledujúci vyhnutie sa zaplateniu sprostredkovateľskej odmeny). To sa za aktuálnej dôkaznej situácie podľa názoru odvolacieho súdu môže podariť len ťažko (ak vôbec), každopádne by si to však vyžadovalo ďaleko vyššiu mieru vloženia sa súdu do problému, než sa to stalo v prípade tentoraz preskúmaného výsledku konania v prvom stupni.

Odvolaciemu súdu preto ani neostávalo iné, než v záujme zachovania práva účastníkov na dvojinštančný proces (zahŕňajúci i riadne vykonávanie základného dokazovania na rozhodujúce otázky v prvom stupni súdov a tiež poskytnutie argumentácie objektívne spôsobilej presvedčiť o správnosti zvoleného spôsobu riešenia predostretého problému) napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f/ aj h/ O. s. p. zrušiť a podľa odseku 2 rovnakého paragrafu i zákona vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinnosťou súdu prvého stupňa tak bude v ďalšom konaní sa riadiť názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 226 O. s. p. viazaný, v naznačenom smere doplniť dokazovanie, výsledky celého konania podľa § 132 O. s. p. náležite zhodnotiť a až následne opätovne rozhodnúť o veci v časti, v ktorej táto ostala predmetom konania, o trovách konania i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O. s. p.) a to s vypravením nového rozhodnutia aj odôvodnením obsahujúcim na vyššie uvedené, resp. i prípadné ďalšie relevantné otázky patričné odpovede (§ 157 ods. 2 O. s. p.).

K prijatiu tohto uznesenia došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.